



Centro
de Estudios Ambientales

CEA

Ingurugiro
Gaietarako Ikastegia

DOBRODOŠLI u treći bilten **Projekta Interreg Europe Intensify**. Ovaj bilten ističe neke od najboljih praksi iz studijskih posjeta u kojima su partneri na projektu sudjelovali između lipnja i studenog 2019. Posjećene regije bile su Milton Keynes (Ujedinjeno Kraljevstvo), Cork (Irska), Almada (Portugal), Zadar (Hrvatska) i Treviso (Italija). Istaknute najbolje prakse bile su one povezane s povećanjem svijesti o potrebi smanjenja emisija stakleničkih plinova uključivanjem zajednice. Angažiranje se odvija u mnogim oblicima, uključujući ciljanje zajednica, motiviranje zajednica, poticanje zajednica korištenjem financijskih instrumenata i korištenjem digitalnih socijalnih platformi za komunikaciju sa zajednicama.

Po tom su pitanju proučavane strategije i akcije u Milton Keynesu za promicanje uporabe električnih vozila; objavljeni se uvidi dvojice sudionika u studijskoj posjeti Almadi; pomno su razmotrene strategije koje Zadar koristi za ciljanje građana i posjetitelja za korištenje e-skutera za putovanje gradom; ilustrirana je raznolikost projekata i organizacija koje djeluju u zajednici u gradu Corku koje žele povećati svijest o potrebi smanjenja emisija stakleničkih plinova; i konačno je opisan razvoj cjelovitog Ugovora o energetske učinkovitosti Provincia di Treviso kako bi se osigurala dodatna ušteda vlasnika nekretnina.



Studijski posjet Miltonu Keynesu

Angažiranje građana za smanjenje emisije u prometu

John Walsh i Cormac O'Sullivan Cork, Gradsko vijeće

Studijska posjeta Miltonu Keynesu održana je 02. i 03. rujna 2019. Sudjelovali su partneri na projektu i dionici iz Gradskog vijeća Cork, Provincija Treviso i Energieavantgarde e.V (Saxony Anhalt Region, Njemačka). Primarna svrha posjete bila je istaknuti napore koji se odvijaju u Milton Keynesu kako bi se surađivalo sa zajednicama na smanjenju emisija stakleničkih plinova iz transportnog sektora.

Grad Milton Keynes danas ima 52 godine. Planirano je da bude zeleni grad šezdesetih godina i nastavlja graditi na zelenoj baštini.



Savjet Milton Keynes (MKC) ima mnogo inovativnih prometnih inicijativa i grad je "Go Ultra Low".

Milton Keynes ima za cilj:

- imati 23% svih novih vozila koja se prodaju do 2022. godine u vidu električnih ili priključnih vozila
- povećati infrastrukturu za punjenje električnih vozila
- promovirati inovativna rješenja s nultom emisijom
- biti grad bez ugljika do 2030. i
- biti negativan na ugljik do 2050.

Da bi se postigli ovi ciljevi o ugljiku, potrebno je rješavati emisije iz prometa.

Prvo zasjedanje održano je u vijeću Milтона Keynesa.

Postoji nekoliko punjača električnih vozila (EV) ispred ureda Civic.





Prva predavanje bila je prezentacija Briana Matthewa, voditelja prometne inovacije.

Brian je sa sobom doveo gosta, robota Starshipa koji isporučuje namirnice u pilot shemi u Milton Keynesu (MK).



Nakon ručka delegacija se šetala do Centra za električna vozila u



glavnom trgovačkom centru u središnjem dijelu MK-a. Centar ima niz EV dostupnih za testne vožnje i nudi neovisne savjete o odabiru pravog EV-a. Više informacija na <https://evexperiencecentre.co.uk/>

Dalje smo krenuli u obilazak MK. za brzo punjenje u Britaniji u Čvora 14 M1. Ovdje se nalazi punjača. Više informacija na



Prvo zaustavite najveće vozilo Autobusnog kolodvora, u blizini raspon od osam 50kW brzih

<https://evexperiencecentre.co.uk/charging-hub-officially-inaugurated-in-milton-keynes/>



Sljedeće mjesto posjeta je bilo gnijezdo robota Starship Technologies. Roboti isporučuju namirnice iz supermarketa i toplu hranu iz lokalnih take-away objekata obližnjim stanovnicima. Video se može pogledati na <https://youtu.be/AbQN-a2d1s0>

Potom smo otišli u posjetiti i razgovarali o prednostima i nedostacima EV punjača u stambenim područjima.





Slijedi posjet bežičnom punjaču za punjenje električnih autobusa u Bletchleyu, MK. MK ima osam električnih autobusa koji zamjenjuju sedam dizelskih autobusa. Pune se preko noći i na zavojnicama ugrađenim u cestovne ploče i podove autobusa.

Zatim u Bletchley Park gdje posjetitelji mogu napuniti svoje automobile na parkiralištu.

Drugi dan smo putovali autobusom na događaj Cenexovo vozilo s niskim udjelom ugljika u obližnjem Millbrook. Više informacija možete pogledati ovdje <https://www.cenex-lcv.co.uk/>



Svi su imali priliku voziti EV ili automobil na dvostruko gorivo na testnoj stazi Hill route i u krugu velike brzine u Millbrook.

Bilo je primjera električnih bicikala, autobusa i kamiona.



Treba iskoristiti neke mogućnosti i često nemate priliku voziti automobil s gorivim ćelijama.





Izložba Cenex uključivala je klasični MG sportski automobil pretvoren u pogon na električne baterije.

Studijski posjet svima je pružio potpunu sliku onoga što se događa u MK i širu sliku onoga što je dostupno u Velikoj Britaniji.

Zanimljiva tema Jamesa Bonda probila se tijekom studijskog posjeta, soba rezervirana za prezentaciju bila je 007, a Hill Trackih se mogu sjetiti. "

"Hvala svima na vrlo informativnom i ugodnom posjetu."

Kraj

Partneri na projektu impresionirani su studijskim posjetom Almadi

U studijskom posjetu Almadi sudjelovali su sudionici iz Trevisa, Zadra i Trnave. Ovdje dvojica sudionika iz Trnave (Gabriel Bajuzik i Aleksandra Alfoldiova) dijele neke od spoznaja koje su stekli tijekom posjeta. Studijski posjet održan je između 25. i 27. rujna 2019. godine.

Gabriel Bajuzik surađuje s investicijskim odjelom regije Trnava i član je lokalne dioničke grupe Trnava

Iz mog stajališta ovaj studijski posjet bio je nadahnjujući zbog činjenice da pripremamo provedbu Ugovora o energetske učinkovitosti za naše zajednice na području Trnave. Imamo 96 zajednica u području obrazovanja, socijalnih i kulturnih sadržaja, slično kao Almada. Za nas je velika prednost što možemo posjetiti postojeće uspješne projekte, a s druge strane možemo izbjeći pogreške u pripremi projekata.

U regiji Trnava moguće je ponoviti brojne dobre prakse:



Coopernico – zadruga koja razvija projekte obnovljivih izvora energije koji sudjeluju u zajednici. Posjetili smo jednu od Coopernicoovih priča o uspjehu - školu Zarco u Algésu. Ovi zajednički obnovljivi projekti, usredotočeni na LED rasvjetu i foto naponske ćelije, mogu značajno pomoći poboljšanju kvalitete škole, smanjenju operativnih troškova kao i smanjenju CO2 emisija.

Drugi sličan posjet mjestu bio je projekt dogradnje energije za socijalno stanovanje koji je završio grad Almada. Provedba ovog projekta zahtijevala je znatan angažman sa zajednicom kako bi se osigurala uspješnost projekta.

Ono što bih htio istaknuti - kao i zahvaliti Pedru Gomesu / Joaou Cletou - jest da njihovi projekti imaju ne samo ekonomske, već i socijalne benefite, kao u slučaju Almada's Health Bus i ReFood.

Hvala vam na inspiraciji.



Alexandra Alfoldiova, poslijediplomant na FMK UCM Trnava , član lokalne grupe sudionika Trnava

Izveštaj posjeta Almadi (25-27. Rujna 2019)

Tijekom našeg studijskog boravka u Almadi imali smo priliku posjetiti mjesta koja su društveno odgovorna i ekološka. Upoznali smo se sa socijalnim stambenim objektom, što je u usporedbi s tradicionalnim socijalnim stambenim prostorima poboljšano toplinskom izolacijom, više komornim drvenim prozorima i energetske štedljivom LED rasvjetom u cijeloj stambenoj zgradi. Imali smo priliku posjetiti stambenu zgradu s jednim od njegovih stanara koji nam je pokazao brojila potrošnje energije u njegovom stanu i razgovarao o svom zadovoljstvu projektom.



Koristili smo inovativni autobus nazvan Health Bus, koji povezuje sve glavne medicinske ustanove, bolnice i škole. Lako je prepoznatljiv, a ruta je na cesti označena crvenom crtom. Putnici trebaju samo stajati na trotoaru uz crvenu liniju i mahati rukama da zaustave autobus jer on nema određenog zaustavljanja izvan odredišta.

Posjetili smo obližnji grad Cascais, gdje smo imali prezentaciju o gradskom projektu usmjerenom na uštedu energije zamjenom običnih žarulja s LED žaruljama u javnoj rasvjeti. Predstavili su rezultate i razlike u uštedama nakon provedbe ovog projekt.

Imali smo priliku vidjeti neprofitnu organizaciju ReFood, <https://www.re-food.org/en> koja se fokusira na prikupljanje viška gotovih jela iz restorana diljem Almade, a zatim ih prerađuju i distribuiraju među desetak potrebitih obitelji. Ova neprofitna organizacija ima desetine radnika koji su u slobodno vrijeme uključeni u ovu aktivnost i mogu pomoći socijalno ugroženim obiteljima i beskućnicima..



Studijski posjet završio je posjetom lokalnoj osnovnoj školi koja je uz pomoć zadruge Coopérnico dobila sredstva za primjenu solarnih panela na krovu i naknadnu proizvodnju vlastite energije, što nam je objasnio osnivač ovog projekta.

ZADAR – Mobilnost kroz upotrebu E-skutera

Brian Cassidy, Cork City Council



Grad Zadar ugostio je projektne partnere iz Cork Cityja u listopadu 2019. Posebno zanimanje Cork partnera bilo je nedavno predstavljanje sustava DASH E-Scooter u gradu (<https://www.dash.city/>). Angažman zajednice koji je rezultirao uvođenjem, pokazuje koliko uspješan kvalitetni angažman u zajednici može biti. Grad Zadar nastojao je smanjiti ugljični otisak koji nastaje prometom u gradu. Grad je gušio promet, posebno tijekom ljetnih mjeseci. Treba poboljšati situaciju. Grad je bio usmjeren na kretanje ljudi unutar grada - i turista, i ljudi koji su živjeli u gradovima. Bitno je bilo da su promijenili svoj način prijevoza i prešli na model s nižim ugljikovim otiskom. Na to su ih motivirali jednostavnost alternativnog oblika prijevoza koji je grad Zadar poželio - E-skuteri. Korištenje digitalne platforme za snimanje korisničkih aktivnosti i razumna cijena potaknuli su potencijalne korisnike da komuniciraju sa sustavom i koriste E-skutere. Grad Zadar

dodijelio je ugovor o isporuci skutera i instaliranju mreže priključnih stanica tvrtki DASH koja se specijalizirala za tu aktivnost.

Dash je instalirao četiri priključne stanice s ukupno 60 punjača i isporučio je 55 skutera. Usluga je pokrenuta u ljeto 2019. Lansiranje je bilo vrlo uspješno, a tvrtka planira povećati broj priključnih stanica na 10 s 106 punjača i 100 skutera u 2020. Početni rezultati pokazuju da sustav aktivno koriste i turisti i lokalni građani. Rezultati u prva četiri mjeseca bili su impresivni i pokazuju da se svaki skuter koristi u prosjeku šest puta na dan, s prosječnim minimalnim vremenom korištenja od 24 minute.

Primjena zadarskog E-skutera u drugim gradovima u Europi je vrlo primjerena. Grad Zadar je kao dobru praksu pokazao liderstvo i inteligenciju u odabiru ovog alternativnog načina prijevoza s niskim udjelom ugljika.



Cork City pruža niz dobrih praksi za proučavanje

Ana Maria Tahija and Stefani Mikulic Perkovic – Grad Zadar.

Gradsko vijeće Cork-a ugostilo je sastanke studijskih posjeta u Nano Nagle Place, bivšoj školi za djevojke koju su osnovale Sestre Presentation, koja je sada muzej i centar događanja. Sudjelovali su predstavnici grada Trnave, grada Zadra, Gradskog vijeća Cork i regionalna grupacija dionika gradskog



vijeća Cork. Poznate nam dobre prakse varirale su od nedavnog razvoja do ustaljenje prakse. Dvodnevni događaj započeo je uvodom gradonačelnika Corka, Johna Sheehana. Nakon toga uslijedio je uvod u nedavno donešen klimatski akcijski plan za Irsku, a gradsko vijeće Cork-a izradilo je strategiju klimatske prilagodbe. Mnoge organizacije iz Corka uključene su u aktivnosti angažiranja zajednice koje podižu svijest o potrebi smanjenja emisije stakleničkih plinova. Sudionicima su istaknute aktivnosti projekta zelenog kampusa na University College Cork koji cilja i nastoji

motivirati studente da smanje svoj ugljični otisak i otpad, Energy-Hub Northside Community Enterprise (NCE) koji želi motivirati ljude u zajednicama da smanje svoje emisije stakleničkih plinova potičući ih da ulažu u preuređenje svojih kuća u duboku energetska učinkovitost tražeći financiranje s niskim troškovima. Cork-ov ekološki forum postoji od 1995. godine, a njegovi ključni ciljevi uključuju podizanje svijesti o pitanjima zaštite okoliša, olakšavanje djelovanja i promjene ponašanja te donošenje ekološke perspektive lokalnim i nacionalnim političkim odlukama. Ti su ciljevi u velikoj mjeri u skladu s ciljevima projekta Intensify. Projekt Imagining 2050 na Sveučilištu Cork želi se povezati sa zajednicama kako bi zamislili i koproducirali staze ka klimatskoj otpornosti sa niskim udjelom ugljika u Irskoj u budućnosti. Projekt osnaživanja Južne regije Interreg Europe želi utjecati na ponašanje i politike za smanjenje emisija ugljika praćenjem, mjerenjem i isticanjem prednosti dubinskog opremanja energetske učinkovitosti. Projekt Conseed nastojao je razumjeti koliki utjecaj imaju podaci o energetske učinkovitosti na ljude koji donose odluke o kupnji. Lokalni mentor XDConsulting Ltd. istaknuo je način na koji programi Irske održive energetske zajednice (SEC) i Bolje energetske zajednice (BEC) potiču zajednice da poduzimaju radove na poboljšanju energetske učinkovitosti na građevinskom fondu. Kako bi studenti bili svjesniji troškova energije i kako ih mogu smanjiti u njihovom smještaju, fokus je projekta SAVES2 (Studenti postižu vrijednu uštedu energije 2). Napokon, Energy Corks usredotočenost na poslovanje i poduzetništvo pokazalo je da su i "velike tvrtke" također vrlo zainteresirane za smanjenje svog ugljičnog otiska i kombiniranje s drugim financijskim i ekološkim benefitima.





Drugog dana studijskog posjeta trebali smo vidjeti primjere uspješnog sudjelovanja zajednice u akciji, npr. program Deep Energy Retrofit program, Bolja shema energetske zajednice za socijalne i privatne kuće, životni laboratorijski centar za posjetitelje koji javnosti pokazuje kako smanjiti otpad i zaštititi okoliš i Cork sustav javnih bicikala.

Provincija Treviso – angažman zajednice kroz poticaje

Ivan Plazina Grad Zadar

Pružanje poticaja važan je motivator kada je riječ o uvjeravanju zajednica da djeluju i ulažu u tehnologije s niskim udjelom ugljika. Odjel za upravljanje zgradama i nekretninama Provincija Treviso ima veliko iskustvo u razvoju ugovora o energetske učinkovitosti (EPC). EPC omogućuje dobavljaču i korisniku energije uživanje u uštedama koje se povećavaju kada se poboljša energetska učinkovitost zgrada. Tradicionalni fokus EPC-a samo na uštedu od poboljšanja energetske učinkovitosti djeluje s malim ili nikakvim koristima koje potrošač energije ima zbog promjena u ponašanju. Kako bi se omogućio ovaj scenarij Provincija di Treviso je u suradnji sa Središnja Europa Interreg projekt TOGETHER razvio Ugovor o energetske učinkovitosti (EPIC). Više detalja o projektu TOGETHER možete pronaći na web stranici projekta: <https://www.interreg-central.eu/Content.Node/TOGETHER.html>.



njihovog ugljičnog otiska. angažiranjem i povećanjem smanjenja emisija stakleničkih imaju veći utjecaj na ishod svojih

Projekt EPIC doprinosi uštedi energije ne samo od poboljšanja energetske učinkovitosti zgrade, već i kao rezultat promjene ponašanja. Uštede od promjena u ponašanju mogu se iskoristiti za skraćivanje povrata zajmova za poboljšanje energetske učinkovitosti, daljnja poboljšanja energetske učinkovitosti ili isplatiti kao dividendu korisniku energije i / ili dobavljaču energije.

Odvajanjem uštede energije zbog promjena u ponašanju zajednice koja koristi zgradu postaje svjesnija utjecaja koji imaju na troškove



poslovanja zgrada i Također pokazuje da svijesti o potrebi plinova kao zajednica nastojanja.